

FIȘA DISCIPLINEI

Etică Aplicată

Anul universitar 2025-2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj Napoca
1.2. Facultatea	Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației
1.3. Departamentul	Departamentul de Psihologie
1.4. Domeniul de studii	Psihologie
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Psihologie/ Psiholog
1.7. Forma de învățământ	Învățământ cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Etică aplicată				Codul disciplinei		PLR 1546			
2.2. Titularul activităților de curs					Lector asociat dr. Radu Simion						
2.3. Titularul activităților de seminar					Lector asociat dr. Radu Simion						
2.4. Anul de studiu		I	2.5. Semestrul		1	2.6. Tipul de evaluare		C	2.7. Regimul disciplinei		DC

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
3.5.1. Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					10
3.5.2. Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					5
3.5.3. Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					15
3.5.4. Tutoriat (consiliere profesională)					1
3.5.5. Examinări					2
3.5.6. Alte activități					
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				33	
3.8. Total ore pe semestru				75	
3.9. Numărul de credite				3	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	
4.2. de competențe	

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Videoproiector, stație sonorizare, laptop
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Videoproiector , stație sonorizare, laptop

6.1. Competențele specifice acumulate¹

¹ Se poate opta pentru competențe sau pentru rezultatele învățării, respectiv pentru ambele. În cazul în care se alege o singură variantă, se va șterge tabelul aferent celeilalte opțiuni, iar opțiunea păstrată va fi numerotată cu 6.

Co mp ete nțe prof esio nale /es enți ale	a. Cunoaștere și înțelegere • cunoaște și înțelege conceptele, teoriile și paradigmele majore din domeniul eticii aplicate în psihologie; • analizează și argumentează critic principalele poziții teoretico-metodologice privind temele specifice eticii aplicate; • stabilește conexiuni între perspectiva etico-morală și abordările specifice psihologiei și psihoterapiei; • înțelege mecanismele de identificare și rezolvare a problemelor etice la nivel individual, interpersonal și social. b. Explicare și interpretare • interpretează procesele psihologice implicate în conștientizarea și soluționarea problemelor morale la nivel individual și colectiv, prin prisma teoriilor etice majore; • explică dificultățile și dilemele etice în raport cu modelele teoretice și strategiile de intervenție practică; • realizează analize comparative între tipuri de probleme etice și contexte socio-profesionale care le generează; • evaluează implicațiile etice ale deciziilor profesionale și ale comportamentelor morale în diferite domenii ale psihologiei. c. Instrumental-aplicative • aplică metode și tehnici de identificare și soluționare a problemelor etico-morale la nivel individual; • utilizează, la un nivel de bază, proceduri de analiză și intervenție etică în contexte colective și organizaționale; • proiectează, la un nivel introductiv, demersuri de consiliere etico-morală și acțiuni de promovare a conduitei etice în grupuri sau comunități; • integrează principiile etice în activități de cercetare și practică psihologică. d. Atitudinale • dezvoltă atitudini morale reflexive, bazate pe empatie, responsabilitate și integritate profesională; • promovează abordări constructive și echilibrate în soluționarea dilemelor etico-morale la nivel individual și organizațional; • manifestă respect și valorizare față de diversitatea convingerilor și diferențelor interindividuale în raportarea la problemele morale; • cultivă auto-reflecția etică și angajamentul față de standardele profesionale ale psihologului.
Co mp ete nțe tran sve rsale	• Dezvoltarea gândirii critice Manifestă capacitatea de analiză critică, reflecție etică și discernământ în evaluarea situațiilor complexe; formulează argumente coerente și raționale în luarea deciziilor profesionale și morale; adoptă o atitudine reflexivă și echilibrată față de propriile convingeri și acțiuni. • Relaționare și lucru în echipă Colaborează eficient în contexte interdisciplinare, demonstrând empatie, respect și deschidere față de opiniile celorlalți; contribuie constructiv la dinamica grupului și la soluționarea conflictelor etico-profesionale; promovează comunicarea asertivă și cooperarea bazată pe valori morale. • Managementul resurselor materiale și de timp Își organizează eficient activitatea de studiu și proiectele de echipă, respectând termenele și prioritățile; utilizează rațional resursele disponibile; demonstrează autonomie și responsabilitate în gestionarea sarcinilor academice și profesionale, în acord cu principiile etice ale profesiei psihologului.

6.2. Rezultatele învățării

Cunoștințe	Studentul cunoaște: ● conceptele, principiile și teoriile fundamentale ale eticii aplicate în psihologie; ● principalele coduri deontologice naționale și internaționale în psihologie; ● mecanismele etice implicate în procesul de consiliere, evaluare și intervenție psihologică; ● dilemele morale și cadrele de decizie etică aplicabile situațiilor profesionale concrete; ● legislația relevantă privind confidențialitatea, consimțământul informat și protecția persoanei.
Aptitudini	Studentul este capabil să: ● identifice și să analizeze dileme etice în contexte psihologice reale; ● aplice principii etice pentru a evalua și rezolva conflicte de valori în practica psihologică; ● argumenteze decizii profesionale pe baza raționamentului etic și a cadrului normativ; ● integreze considerente etice în designul cercetărilor și în practica evaluării psihologice; ● comunice și susțină o poziție etică într-o manieră profesionistă și empatică.
Responsabilități și autonomie	Studentul are capacitatea de a lucra independent pentru: ● a evalua implicațiile etice ale propriei activități profesionale; ● a-și asuma responsabilitatea deciziilor luate în contexte psihologice sensibile; ● a respecta principiile deontologice în toate etapele relației profesionale cu clientul, participantul la cercetare sau instituția; ● a demonstra integritate, empatie și discernământ moral în situații complexe; ● a-și autoevalua continuu conduita profesională din perspectivă etică.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Obiectivul general al disciplinei este dezvoltarea competențelor teoretice și aplicative necesare pentru înțelegerea și abordarea problemelor etice din domeniul psihologiei, formarea gândirii critice și a responsabilității morale, precum și cultivarea unei conduite profesionale conforme cu valorile și standardele eticii psihologice.
7.2 Obiectivele specifice	La finalul cursului, studentul va fi capabil să: 1. Cunoască și să înțeleagă principalele teorii, concepte și modele din domeniul eticii aplicate, cu accent pe relevanța lor pentru practica psihologică. 2. Identifice și analizeze dilemele etico-morale specifice activităților de evaluare, consiliere, psihoterapie și cercetare psihologică. 3. Aplice principii etice în luarea deciziilor profesionale și în gestionarea situațiilor complexe din practica psihologică. 4. Argumenteze rațional opțiunile morale și să justifice deciziile luate, utilizând cadre teoretice etice și deontologice. 5. Integreze perspectivele etico-morale în activitățile de colaborare interdisciplinară și în relația cu beneficiarii serviciilor psihologice. 6. Dezvolte atitudini reflexive și responsabile, bazate pe respect, empatie și integritate profesională. 7. Cultive gândirea critică și capacitatea de autoevaluare morală, ca fundament al maturității profesionale.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1.Introducere generală în etica aplicată. Origini istorice și orientări teoretice ale domeniului.	expunerea, clarificare conceptuală, exemplul demonstrativ, dezbateri, sinteza	

	cunoștințelor, descoperire dirijată	
2. Etica și moralitatea- aspecte conceptuale și determinări practice. Subiectivismul etic, egoismul etic, relativismul cultural.	expunerea, clarificare conceptuală, exemplul demonstrativ, dezbateri	
3. Aculturație etică în profesia de psiholog.	expunerea, clarificare conceptuală, exemplul demonstrativ, dezbateri	
4. Euristici și biasuri cognitive și afective în profesia de psiholog.	expunerea, clarificare conceptuală, exemplul demonstrativ, dezbateri	
5. Metode de decizie etică- Modelul procesului decizional din perspectiva principiismului.	expunerea, clarificare conceptuală, exemplul demonstrativ, dezbateri	
6. Modele ale optimizării calității procesului decizional.	expunerea, clarificare conceptuală, exemplul demonstrativ, dezbateri	
7. Etape de constituire a managementului etic în profesia de psiholog.	expunerea, clarificare conceptuală, exemplul demonstrativ, dezbateri	
8. Etica cercetării științifice (I): Integritate și conflict de interese	expunerea, clarificare conceptuală, exemplul demonstrativ, dezbateri	
9. Etica cercetării științifice (II): aspecte etice ale experimentelor științifice pe subiecți umani	expunerea, clarificare conceptuală, exemplul demonstrativ, dezbateri	
10. Demascarea și prevenirea conduitelor neetice. Consimțământ, virtute și viciu în conduita practicianului.	expunerea, clarificare conceptuală, exemplul demonstrativ, dezbateri	
11. Etica relațiilor personale. Etica dragostei și a sexualității- aspecte teoretice.	expunerea, clarificare conceptuală, exemplul demonstrativ, dezbateri	
12. Etică personală, etică profesională și politici publice în psihologie	expunerea, clarificare conceptuală, exemplul demonstrativ, dezbateri	
13. Studii de caz- metode de abordare a dilemelor morale din perspectiva instrumentelor de analiză	expunerea, clarificare conceptuală, exemplul demonstrativ, dezbateri	
14. Recapitulare finală	expunerea, clarificare conceptuală, exemplul demonstrativ, dezbateri	

Bibliografie

Comte-Sponville, Andre. *Mic tratat al marilor virtuți*, București: Editura Univers, 1998.

Groll, Daniel. *What You Don't Know Can Help You: The Ethics of Placebo Treatment*, Journal of Applied Philosophy Society for Applied Philosophy, 2011, Blackwell Publishing, 9600 Garsington Road, USA.

Joseph A. Petrick, John F. Quinn, Management Ethics. Integrity at Work, SAGE Publications, 1997.

Knapp., J. Samuel, Gottlieb, Michael, Handlesman, Mitchell, *Dileme etice în psihoterapie- Abordări pozitive ale procesului decizional*, Ed. Trei: București, 2016

Jordan, Karen; Kristjansson, Kristján. *Sustainability, virtue ethics, and the virtue of harmony with nature*, Environmental Education Research, 2016.

Hans Jonas *Philosophical Reflections on Experimenting with Human Subjects in H. Jonas, Philosophical Essays: From Current Creed to Technological Man*, University of Chicago Press, pp.105-131.

Lipovetsky, Giles. *Amurgul Datoriei*, București: Ed. Babel, 1996.

Miroiu, Adrian. *Etică Aplicată*, Alternative: București, 1996.

Morar, Vasile. *Morala elementară: stări, praguri, virtuți*, București: Ed. Paideia, 2011.

Mureșan, Valentin. Managementul eticii în organizații, ediția a II-a, București, Editura Universității din București, 2009.

Mill, John-Stuart, *Utilitarismul*. București: Alternative, 1998.

Macintyre, Alasdair. *Tratat de Morală. După virtute*. București: Humanitas, 1998.

Paul-Iliescu, Adrian. *Etică socială și politică*, Ars Docendi, 2007.

Rachels, James. *Introducere în etică*. Ed. Punct, București, 2000.

Radu- Dan, Simion. *Eco-pedagogia morală*, Cluj-Napoca, Editura Presa Universitară Clujeană, 2020.
 Rogers, Carl. *A deveni o persoană*, București: Editura Trei, 2003.
 Singer, Peter. *Tratat de Etică*, Iași: Polirom, 2006.
 Williams, Bernard. *Moralitatea*, Ed. Punct: București, 2002.
 Notă: Din lucrările menționate mai sus este obligatorie doar parcurgerea capitolelor aferente temelor predate la curs.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. Introducere generală în topicul eticii aplicate.	sinteza cunoștințelor, clarificarea conceptuală, activități de grup, conversația, dezbateră	
2. Dreptul la viață și la moarte: eutanasia activă, eutanasia pasivă, eutanasia voluntară, eutanasia involuntară.	sinteza cunoștințelor, clarificarea conceptuală, activități de grup, conversația, dezbateră	
3. Etica mediului. Fundamentele eticii respectului față de animale.	sinteza cunoștințelor, clarificarea conceptuală, activități de grup, conversația, dezbateră	
4. Etică aplicată și identitate personală în era digitală. Studiu de caz: pornografia- de la subiect uman la obiect virtual.	sinteza cunoștințelor, clarificarea conceptuală, activități de grup, conversația, dezbateră	
5. Etica cercetării pe subiecți umani: principii și limite. Tratamentele tip placebo, aspecte teoretice și ramificări practice.	sinteza cunoștințelor, clarificarea conceptuală, activități de grup, conversația, dezbateră	
6.Aspecte etice ale procedurilor de bioameliorare morală.	sinteza cunoștințelor, clarificarea conceptuală, activități de grup, conversația, dezbateră	
7. Orientări contemporane asupra eticii în comunitatea biotică extinsă. Ecocentrism, biocentrism, antropocentrism.	sinteza cunoștințelor, clarificarea conceptuală, activități de grup, conversația, dezbateră	
8. Etică medicală: principii, norme și reguli în practicile clinice. Studiu de caz: avortul.	sinteza cunoștințelor, clarificarea conceptuală, activități de grup, conversația, dezbateră	
9. Etica relațiilor personale. Cultură și moralitate în practicile relaționale personale, profesionale și comunitare.	sinteza cunoștințelor, clarificarea conceptuală, activități de grup, conversația, dezbateră	
10. Etica situațiilor conflictuale. Limitele moralității în război, etica relațiilor internaționale și sărăcia.	sinteza cunoștințelor, clarificarea conceptuală, activități de grup, conversația, dezbateră	
11. Discriminarea, tratamentul preferențial și egalitate- argumente, ambuscade morale și principii.	sinteza cunoștințelor, clarificarea conceptuală, activități de grup, conversația, dezbateră	
12. Recapitulare finală.	sinteza cunoștințelor, clarificarea conceptuală, activități de grup, conversația, dezbateră	

Bibliografie

Groll, Daniel. *What You Don't Know Can Help You: The Ethics of Placebo Treatment*, Journal of Applied Philosophy Society for Applied Philosophy, 2011, Blackwell Publishing, 9600 Garsington Road, USA.
 Joseph A. Petrick, John F. Quinn, Management Ethics. Integrity at Work, SAGE Publications, 1997.
 Knapp, J. Samuel, Gottlieb, Michael, Handlesman, Mitchell, *Dileme etice în psihoterapie- Abordări pozitive ale procesului decizional*, Ed. Trei: București, 2016.
 Jordan, Karen; Kristjansson, Kristján. *Sustainability, virtue ethics, and the virtue of harmony with nature*, Environmental Education Research, 2016.
 Robert Sternberg- „A Triangular Theory of Love”;
 Diana Ibanga- „Sexual Ethics.”
 Julian Săvulescu- „Bioameliorarea morală ca soluție posibilă”.
 Laura Ghinea- „Quo Vadis, Moralia? O analiză a conceptului de bioameliorare morală.”
 Hans Jonas *Philosophical Reflections on Experimenting with Human Subjects in H. Jonas, Philosophical Essays: From Current Creed to Technological Man*, University of Chicago Press, pp.105-131.

Lipovetsky, Giles. *Amurgul Datoriei*, București: Ed. Babel, 1996.
David J. Chalmers- „The Matrix as Metaphysics”.
Cass Sunstein, Adrian Vermeule- „Symposium on Conspiracy Theories. Conspiracy Theories: Causes and Cures”
Pivniceru, Dăscălescu- „Eutanasia: unde se sfârșește protecția dreptului la viață?”
Dharmender Nehra- „Euthanasia: An Understanding.”
Kath Albury- „The Ethics of Porn on the Internet”.
Radu Simion- „Glisare, zapare, distanțare. Despre dragostea conectată la rețea”.
Albert Borgmann- „Personal Identity in the Age of the Internet”.
Miroiu, Adrian. *Etică Aplicată*, Alternative: București, 1996.
Paul-Iliescu, Adrian. *Etică socială și politică*, Ars Docendi, 2007.
Rachels, James. *Introducere în etică*. Ed. Punct, București, 2000.
Rahdan, Mirhashemi- „Ethics in International Relations”.
Babic Jovan - „Ethics in War and Ethics of War.”
Radu- Dan, Simion. *Eco-pedagogia morală*, Cluj-Napoca, Editura Presa Universitară Clujeană, 2020.
Rogers, Carl. *A deveni o persoană*, București: Editura Trei, 2003.
Singer, Peter. *Tratat de Etică*, Iași: Polirom, 2006.
Williams, Bernard. *Moralitatea*, Ed. Punct: București, 2002.
Notă: Din lucrările menționate mai sus este obligatorie doar parcurgerea capitolelor aferente temelor predate la curs.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Analiza și dezvoltarea competențelor profesionale vizate de disciplină integrează prevederile și standardele etice și profesionale formulate de Colegiul Psihologilor din România (COPSI), Asociația Psihologilor Americani (American Psychological Association – APA, Divizia 17: Society for Vocational Psychology), precum și de Federația Europeană a Asociațiilor de Psihologie (European Federation of Psychologists’ Associations – EFPA).

Conținuturile disciplinei reflectă preocupările actuale ale comunității științifice și profesionale privind responsabilitatea etică, integritatea cercetării și protejarea beneficiarului serviciilor psihologice. Secvențele didactice sunt consolidate prin analize de caz, studii empirice recente și exemple extrase din practica profesională contemporană, care sprijină dezvoltarea capacității de conștientizare, evaluare critică și soluționare a problemelor etico-morale întâlnite în psihologie și psihoterapie.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Organizarea/structura lucrării, capacitatea de analiză și sinteză, utilizarea exemplurilor în susținerea argumentelor științifice, claritatea și coerența exprimării.	Sarcina de semestru (proiect scris individual)	90%
10.5 Seminar/laborator	Participare activă la seminar prin parcurgerea textelor și oferirea de răspunsuri în acord cu așteptările cadrului didactic.	Comunicare orală	10%
10.6 Standard minim de performanță			
Pentru nota minimă, studentul trebuie să acumuleze minim 5 puncte din max. 10p. Participarea la examenul scris din sesiune este obligatorie. Nu se poate promova disciplina doar din activitatea de seminar. Temele de seminar sunt opționale, însă acestea sau alte teme suplimentare nu se pot reface în timpul semestrului sau sesiunea de restanțe/mărituri. Participarea la activitățile didactice (curs și seminarii) este esențială pentru desfășurarea lor productivă și implică lectura atentă a textelor obligatorii stabilite pentru fiecare întâlnire. Conform statutului studentului prezența la curs este			

facultativă (art. 29(1)), dar este recomandată, iar prezența la seminar este obligatorie în proporție de 75% (art. 29(2)). Un număr mai mic de 10 prezențe/semestru atrage după sine pierderea punctajului corespunzător criteriului „participare” (1p).

Frauda (ex. utilizarea sau încercarea de a utiliza, în timpul evaluării, mijloace sau surse de informare neautorizate de examinator, substituirea de persoane sau semnarea lucrării cu un alt nume decât cel al studentului care a întocmit-o, predarea unor lucrări, referate, proiecte etc. plagiate integral sau parțial) precum și alte abateri de la regulile de desfășurare a formelor de examinare (depășirea timpului de lucru, comunicarea neautorizată cu alți participanți, încercarea de a prelua idei din lucrarea altui participant, predarea aceleiași lucrări la mai multe cursuri/seminare fără înștiințarea și aprobarea titularului de curs/seminar, falsificarea datelor utilizate în lucrări/proiecte, alte forme de inducere în eroare a cadrelor didactice etc.) se sancționează cu anularea lucrării fără posibilitatea de refacere a acesteia. Plagiatul reprezintă expunerea, indiferent de mărime, într-o operă scrisă sau o comunicare orală, inclusiv în format electronic, a unor texte, expresii, idei, demonstrații, date, ipoteze, teorii, rezultate ori metode științifice extrase din opere scrise, inclusiv în format electronic, ale altor autori, fără a menționa acest lucru și fără a face trimitere la sursele originale.

Condițiile simultane pentru promovarea examenului: **minim 5 puncte** din nota finală (punctaj reunit: sarcina de semestru și examen).

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)²

 Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă								
								

Data completării:

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

23.10.2025

Data avizării în departament:

Semnătura directorului de departament

...

.....

² Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "Nu se aplică".

